

ONDERWERP COLLEGENOTA

Aanpassing banieren en vlaggenbeleid

Samenvatting van het onderwerp

Het college heeft behoefte om het huidige beleid op korte termijn te evalueren en een voorstel te doen voor een alternatief. Gekozen wordt voor een gebiedsgericht banieren- en vlaggenbeleid. Dit betekent onder andere dat er meer wordt toegestaan in gebieden met minder kwetsbare publieke ruimten.

Beslispunten

- 1) Kennis nemen van en instemmen met het hier geformuleerde gebiedsgericht banieren- en vlaggenbeleid voor publieksactiviteiten (oa evenementen)
- 2) Dit concept beleid vrij geven voor dialoog met relevante externe stake holders en de raadscommissie ESZ

Opmerkingen gemeentesecretaris

Besluit Burgemeester en Wethouders d.d. 3-7-2012:

Collegenota

- A. Deze nota is in overleg met de volgende disciplines geconcipieerd:
B. Er is wel overeenstemming

KORTE INHOUD (GELIJKDUIDEND AAN VOORBLAD)

Het college heeft behoefte om het huidige beleid op korte termijn te evalueren en een voorstel te doen voor een alternatief. Gekozen wordt voor een gebiedsgericht banieren- en vlaggenbeleid. Dit betekent onder andere dat er meer wordt toegestaan in gebieden met minder kwetsbare publieke ruimten.

1. Aanleiding.

Het gemeentelijk banieren- en vlaggenbeleid geeft antwoord op vragen als welke banieren en vlaggen waar en wanneer met welk doel mogen worden opgehangen in de publieke ruimte. Het college wenst meer mogelijkheden te bieden voor een aantal publieksactiviteiten, zoals het jubileum van de Tempeleers, het feest van de Wyckerbrugstraat, De Ronde van Wolder en de Cultuurzomer. Daar komt bij dat het college ook nieuwe verzoeken voor verruiming heeft ontvangen (onder andere projectorganisatie Culturele Hoofdstad). Een en ander was voor het college aanleiding om in mei van dit jaar opdracht te geven om het huidige beleid op korte termijn te evalueren en een voorstel te doen voor een alternatief.

2. Relatie met bestaand beleid.

Kaders voor deze nota:

- Stadsvisie: o.a. stimuleren van cultuurstad en van aantrekkelijkheid van Maastricht als woon- en kennisstad
- Structuurvisie: o.a. stimuleren ontmoetingen en versterken aantrekkelijkheid stad voor bewoners, bezoekers en werkers onder andere door behoud (beleefbaarheid) cultureel erfgoed
- Raamplan Openbare Ruimte Binnenstad: waarborgen identiteit historische binnenstad
- Raadsbesluit Citymarketing o.a. banieren mogelijk maken voor imagoversterkende evenementen

Kaders die door nieuwe beleid op onderdelen (moeten) worden gewijzigd::

- Welstandnota, met name criteria voor commerciële reclame
- APV, met name Artikel 2.1.5.1 ("Voorwerpen of stoffen op, aan of boven de weg")
- Collegenota vlaggen en banieren voor imagoversterkende evenementen

3. Gewenst beleid en mogelijke opties.

Definities

- Een vlag is een doek dat aan één zijde is bevestigd met het doel te wapperen in luchtstromen.
- Een banier is een doek dat aan de bovenzijde is bevestigd aan een horizontale stok en aan de zijkant aan de draagstok

Nu alleen branding stad en promotie van publieksactiviteiten

Vlaggen en banieren kunnen verschillende functies hebben. Zij kunnen worden gebruikt voor de branding van de stad of promotie van bijvoorbeeld evenementen, tentoonstellingen, theateruitvoeringen, sportwedstrijden. Deze nota richt zich uitsluitend op de branding van de stad en de promotie van publieksactiviteiten, zoals plaatselijke evenementen, sportwedstrijden en culturele producties. Het gebruik van banieren en vlaggen enkel en alleen voor de promotie van producten, merken, instellingen of bedrijven komt aan de orde in de evaluatie van het reclamebeleid, die later dit jaar start. Voor deze ontkoppeling is gekozen gezien de urgente noodzaak voor nieuwe kaders voor publieksactiviteiten.

Als ook het reclamebeleid is geëvalueerd, zullen de resultaten voor banieren en vlaggen samen met deze kaders worden samengevoegd in één regeling banieren en vlaggen.

In dit verband is het van belang erop te wijzen dat nationale vlaggen en overige niet-commerciële vlaggen van algemeen belang (bijvoorbeeld apotheek) volgens de APV vrij zijn, mits toestemming van de eigenaar is verkregen en de veiligheid is gewaarborgd. Dit zal ook in de toekomst zo blijven.

Gebiedsgericht beleid

Gekozen wordt voor een gebiedsgericht banieren- en vlaggenbeleid. Dit betekent dat er meer wordt toegestaan in gebieden met minder kwetsbare publieke ruimten. De kwetsbaarheid van publieke ruimten wordt bepaald aan de hand van de kans dat het cultureel erfgoed van de stad aan het zicht wordt onttrokken door vlaggen en banieren. Gebeurt dit immers te veel, dan gaat dit ten koste van de zichtbaarheid en beleefbaarheid van een van de belangrijkste unique selling points van Maastricht, zoals de historische binnenstad

Op grond van dit criterium komen wij tot een indeling van de stad in drie grote gebieden:

- I) buiten de singels
- II) toegangspoorten (autobridgen, rotondes, afslagen) en binnenstad
- III) binnenstad

Voor het gebiedsgerichte banieren- en vlaggenbeleid hanteren wij twee uitgangspunten:

- meer toestaan
- meer sturen op vormgeving in kwetsbare gebieden, met name op uitingen van langere duur

Hieronder werken wij het nieuwe beleid per gebied kort uit.

Buiten de singels: wijkgebonden evenementen

Voor het banieren- en vlaggenbeleid buiten de singels sluiten wij aan bij de al ingezette deregulering van wijkgebonden evenementen. Dit betekent:

- 1) Vlaggen en banieren worden toegestaan voor gemelde en vergunde evenementen
 - in de betreffende wijk waar het evenement plaats vindt (niet erbuiten)
 - 1 week voorafgaand aan, gedurende het evenement en tijdens het opruimen direct erna
 - als de uiting op de banier of vlag betrekking heeft op het betreffende evenement (geen promotie van andere evenementen);
- 2) Sponsoring op vlaggen worden toegestaan inclusief eventuele logo's. De overweging is hier dat zo meer mogelijkheden worden geboden voor wijkgebonden evenementen en daarmee voor meer levendigheid;
- 3) De initiatiefnemer van een wijkgebonden evenement is wel verplicht om (privaatrechtelijk) toestemming te vragen aan de gemeente voor het gebruik van gemeentelijke eigendommen (bijvoorbeeld (licht)masten of trottoirs) Doel van deze verplichting is enkel het voorkomen van schade voor de gemeente in natura of financieel (bijvoorbeeld schadeclaims);
- 4) Bij het gebruik van banieren en vlaggen gelden veiligheidsvoorschriften, zoals de hoogte ten opzichte van het maaiveld en de wijze van bevestiging.

De eerste twee punten zijn nieuw beleid, het derde punt een consequentie van dit nieuwe beleid. Het vierde punt geldt nu ook.

Toegangspoorten: banieren voor imagoversterkende evenementen

Het huidige banierenbeleid voor imagoversterkende elementen wordt op een aantal belangrijke punten gecontinueerd namelijk:

- 1) banieren worden geconcentreerd op zogenaamde toegangspoorten (o.a. autobridgen, NS station centrum, rotondes, Mosae Forum, Limburglaan);
- 2) Op alle toegangspoorten vindt uniform promotie plaats voor slechts één evenement tegelijkertijd;
- 3) welk evenement imagoversterkend is en welk niet is niet te vangen in een simpele, operationele definitie of regel. Het college besluit hierover jaarlijks;
- 4) Er gelden kwaliteitseisen voor banieren;
- 5) Aparte sponsorbanieren zijn niet toegestaan.

Op een aantal punten wordt het bestaande banierenbeleid voor imagoversterkende evenementen gewijzigd:

- 6) De huidige beperking van maximaal 5 evenementen per jaar wordt opgeheven. Aldus krijgt het college meer ruimte om integrale afwegingen te maken in jaarprogramma's
- 7) Het maximaal aantal dagen per evenement wordt verhoogd van 15 naar 20. In de praktijk blijken soms 20 dagen nodig om belangrijke evenementen te faciliteren (bijv. Tefaf)
- 8) De nu verplichte koppeling tussen banieren op de toegangspoorten en vlaggen in de binnenstad wordt losgelaten. De mogelijkheid om te combineren blijft uiteraard bestaan.
- 9) Er komt beperkte ruimte voor sponsoring op banieren. Zo willen wij inspelen op de trend dat grote evenementen steeds meer afhankelijk zijn van sponsors. Om hiermee zorgvuldig om te gaan wordt niet voorgesteld een rigide regel in te voeren (bijv. maximaal 10 procent sponsoring op een banier) maar om scherp te sturen op het ontwerp de WMC krijgt een toetsingsrol bij het ontwerp van banieren

Binnenstad: thema's

In het gebiedsgericht banieren- en vlaggenbeleid voor de binnenstad zijn drie thema's aan de orde:

- a. vlaggen voor korte, locatiegebonden evenementen;
- b. vlaggen voor imagoversterkende evenementen;
- c. Culturele Hoofdstad 2018 en uitingen culturele instellingen

Binnenstad: vlaggen voor korte locatiegebonden evenementen

Voor de binnenstad wordt een nieuwe categorie geïntroduceerd: korte, locatiegebonden evenementen. Voorbeelden hiervan zijn de Servaasprocessie, de open dag UM, jubilea of Quatorze Juillet. Het gaat hier om evenementen waarvan de impact op de binnenstad beperkt is omdat zij maximaal maar enkele dagen duren en zij niet de hele binnenstad beslaan. Voor deze evenementen gelden de volgende spelregels:

- 1 Zij zijn toegestaan voor maximaal 3 dagen voor het evenement en maximaal 5 dagen inclusief op- en afbouw;
- 2 zij bestrijken niet de hele binnenstad;
- 3 er is geen kwaliteitstoets van het ontwerp van de vlaggen nodig;
- 4 zaak-, merk- of productreclame zijn niet toegestaan.

Binnenstad: vlaggen voor imagoversterkende evenementen

De spelregels voor gevelvlaggen in de binnenstad zijn sterk vergelijkbaar met de spelregels voor banieren op de toegangspoorten. Het huidige beleid voor gevelvlaggen in de binnenstad wordt op de volgende punten voortgezet:

- 1) vlaggen voor imagoversterkende evenementen zijn toegestaan in de straten van het voetgangersgebied
- 2) In alle straten van het voetgangersgebied vindt uniform promotie plaats voor slechts één evenement tegelijkertijd
- 3) welk evenement imagoversterkend is en welk niet is niet te vangen in een simpele, operationele definitie of regel. Het college besluit hierover jaarlijks
- 4) Er gelden kwaliteitseisen voor vlaggen
- 5) Aparte sponsorvlaggen zijn niet toegestaan

Voor vlaggen in de binnenstad worden dezelfde vernieuwingen van het beleid ingevoerd als voor banieren op de toegangspoorten (zie eerdere paragraaf nummers 6 tot en met 10).

Culturele Hoofdstad 2018 en uitingen culturele instellingen

Voor het gebiedsgericht banieren- en vlaggenbeleid is Culturele Hoofdstad 2018 te beschouwen als een aparte categorie. Het is een eenmalige kans voor de ambitie cultuurstad Maastricht. Daarom is het van belang om Culturele Hoofdstad ook te faciliteren via het banieren- en vlaggenbeleid, zeker ook nu al omdat wij nog in concurrentie zijn om de kandidatuur. Dit faciliteren gebeurt op de volgende manieren:

- 1) Banieren poorten: voor Culturele Hoofdstad 2018 wordt de mogelijkheid geboden om "permanent" hoofdthema te zijn op de poorten. Dit kan bijvoorbeeld door een basisbanier Culturele Hoofdstad te combineren met tijdelijke banieren van culturele evenementen. Over de concrete uitwerking binnen een jaarschijf beslist het college, qua vormgeving gelden dezelfde spelregels als voor imagoversterkende evenementen;
- 2) vlaggen binnenstad: Culturele Hoofdstad krijgt dezelfde mogelijkheden om vlaggen in het voetgangersgebied op te hangen als imagoversterkende evenementen.

Onder culturele instellingen verstaan wij gebouwen of locaties waar culturele activiteiten worden geproduceerd dan wel gepresenteerd (bijv. theater, podia, filmhuis, ateliers, galleries). Omwille van de verdere ontwikkeling van cultuurstad wordt ook de promotie van culturele instellingen via vlaggen en banieren toegestaan; mits er sprake is van een zorgvuldig ontwerp. Dit laatste wordt getoetst door de Welstand Monumenten Commissie.

Binnenstad: geen vlaggen/banieren voor twee publieksactiviteiten in dezelfde straat

Vermeden wordt dat in een straat van de binnenstad tegelijkertijd meer dan een publieksactiviteit wordt gepromoot. Het kan bijvoorbeeld voorkomen dat een kort, locatiegebonden evenement en een imagoversterkend evenement tegelijkertijd plaatsvinden.

Mocht er een keuze gemaakt moeten worden tussen imagoversterkende evenementen of Culturele Hoofdstad en een kort, locatiegebonden evenement, dan gaan de imagoversterkende evenementen en Culturele Hoofdstad voor.

Beleids evaluatie

Het nieuwe beleid wordt eind 2014 geëvalueerd, na de kandidatuur van Culturele Hoofdstad 2018. Daarvoor wordt onder andere in beeld gebracht waar, welke vlaggen en banieren daadwerkelijk hebben gehangen. Belangrijke aandachtspunten voor deze evaluatie zijn:

- 1) Besluitvorming: *mate gebruik hardheidsclausule*. De hardheidsclausule (de mogelijkheid van het college om af te wijken) blijft vooralsnog bestaan. Mocht blijken dat het college nog steeds vaak van deze mogelijkheid gebruik maakt, dan is dat een indicator voor de soliditeit van het nieuwe beleid

- 2) Uitvoering beleid: *gebeurt buiten wat binnen is afgesproken?* Hier gaat het uiteindelijk om; is het beleid een papieren tijger of is het vlees en bloed in de praktijk Een aandachtspunt is hier handhaafbaarheid en daadwerkelijke handhaving.

Interim beleid

Het komend half jaar (juli – december 2012) hanteert het college dit besluit als inhoudelijk kader voor noodzakelijk te nemen besluiten in deze periode. Daarna is de besluitvorming over het nieuwe beleid afgerond (zie ook 11 planning)

4. Duurzaamheid en gezondheid.

De aanpassing van het banieren- en vlaggenbeleid is neutraal ten aanzien van de effecten op duurzaamheid en gezondheid.

5. Personeel & Organisatie.

Niet van toepassing.

6. Informatie en automatisering.

Niet van toepassing.

7. (Duurzame) aanbestedingen.

Niet van toepassing.

8. Beheersparagraaf IBOR.

De aanpassing van het banieren- en vlaggenbeleid leidt bij de gemeente niet tot kostenverhogingen of besparingen voor beheer en onderhoud van de openbare ruimte

9. Financiën

Deze aanpassing leidt niet tot kostenverhogingen bij de gemeente

10. Voorstel.

Zie paragraaf 3.

11. Vervolg / Planning.

- 1) Mei/juni 2012: consultatie ambtelijk, WMC, Culturele Hoofdstad en college
- 2) 03 juli 2012: collegebesluit
- 3) Aug/sept 2012: : Consultatie externe stake holders . Minimaal wordt overleg gevoerd met buurtkaders, Centrum Management Maastricht, organisatoren van evenementen en culturele instellingen en raadscommissie
- 4) Okt 2012: Consultatie raadscommissie ESZ
- 5) Nov.- dec. 2012: Raadsbesluiten: aanpassing Welstandsnota (reclamebeleid) en APV (art 2.1.5.1)
- 6) 2013-2014: aangepaste beleid in praktijk
- 7) Eind 2014: evaluatie

